

TURKMENISTAN

1. Podstawowe informacje

powierzchnia	491,2 tys. km ²
ludność	ok. 6 mln
podział administracyjny	5 regionów (welajatów), miasto z prawami welejatu (Aszchabad)
stolica	Aszchabad
ustrój polityczny	republika prezydencka
waluta	turkmeński manat (TMT)
język urzędowy	turkmeński
skład etniczny	Turkmeni (79%), Uzbegy (9%), Rosjanie (3%), Kazachowie (2%)
religia	islam (ok. 90%), chrześcijaństwo (ok. 7%)
głowa państwa (prezydent), przewodniczący Gabinetu Ministrów	Gurbanguly Berdimuhamedow
minister finansów i gospodarki	Batyr Bazarov
wiceprzewodniczący gabinetu ministrów, minister spraw zagranicznych	Rashid Meredov
ambasador Turkmenistanu z siedzibą w Berlinie	
ambasador Polski z siedzibą w Baku (Azerbejdżan)	Rafał Poborski
najbliższe wybory parlamentarne	2023 r.
najbliższe wybory prezydenckie	2024 r.

2. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

Wskaźniki	2014	2015	2016	2017	2018	2019 (oceny)
PKB (w mld USD)-MFW	43,5	35,8	36,2	37,9	40,7**	46,7**
PKB per capita (USD)-MFW	7962	6433	6412	6643	7065**	7816**
PKB (wzrost w %)-MFW	10,3	6,5	6,2	6,5	6,2	6,3
Inflacja (średnioroczna, w %)-MFW	6,0	7,4	3,6	8,0	13,3	5,1
Eksport (w mld USD) */**/**	11,4/17,5	9,6/10,0	7,0/7,0	7,5/7,5	-/9,6	-/10,0
Import (w mld USD) */**/**	8,4/10,0	6,1/7,0	5,2/5,0	4,6/4,6	-/2,4	-/3,0
Bezpośrednie inwestycje zagraniczne (w mld USD): napływ roczny/poziom na koniec roku - UNCTAD	3,8/26,7	3,0/29,7	2,2/31,9	2,1/34,0	2,0/36,0	2,2/38,2

Źródła: IMF, ADB, World Bank, CIA; *ADB/CIA (World Factbook); **World Data Atlas;

3. Informacje ogólne, sytuacja i polityka gospodarcza

27 października 1991 r. Turkmenistan uzyskał niepodległość (po rozpadzie Związku Radzieckiego). Zgodnie z konstytucją Turkmenistan jest republiką prezydencką. Prezydent jest głową państwa i szefem władzy wykonawczej. Od 2007 r. funkcję tę sprawuje Gurbanguly Berdimuhamedow. Zgodnie z konstytucją przyjętą w 2016 r. prezydent wybierany jest na 7-letnią kadencję bez limitu kadencyjności. Organem władzy ustawodawczej jest jednoizbowego parlament – Medžlis (125 deputowanych wybieranych na pięcioletnią kadencję).

Turkmenistan jest członkiem 46 międzynarodowych organizacji m.in. takich jak ONZ, OBWE, MFW, BŚ, Organizacja Współpracy Islamskiej, Ruchu Państw Niezaangażowanych (NAM). W organizacjach takich jak Wspólnota Niepodległych Państw i Organizacja Współpracy Gospodarczej Turkmenistan ma status członka stowarzyszonego.

Posiada status państwa wieczyście neutralnego.

Turkmenistan jest krajem w dużej mierze pustynnym z **rolnictwem** skupionym na sztucznie nawadnianych terenach. **Dominujące uprawy to bawełna**, której większość jest produkowana na eksport **oraz pszenica** produkowana głównie na rynek krajowy. Ponadto uprawiane są ryż, jęczmień, kukurydza, a także drzewa i krzewy owocowe, winorośl, warzywa i inne. Większość ziemi rolniczej wykorzystuje się jako pastwiska – hodowane są **owce** (ważne znaczenie dla rolnictwa Turkmenistanu), bydło, kozy, wielbłądy i trzoda chlewna. Około połowy ludności zdolnej do pracy znajduje zatrudnienie w rolnictwie.

Turkmenistan **jest krajem bogatym w surowce energetyczne** – gaz ziemny i ropę naftową. Według „BP Statistical Review of World Energy 2019” złoża gazu ziemnego oceniane są na 19,5 bln m³ (9,9% światowych rezerw).

Ponadto Turkmenistan posiada zasoby soli, siarki, rud cynku i ołowiu.

W Turkmenistanie realizowane są projekty rozwoju infrastruktury transportu surowców, w tym gazu ziemnego (m.in. zwiększanie mocy gazociągu Turkmenistan – Uzbekistan – Kazachstan - Chiny, budowa gazociągu Turkmenistan – Afganistan – Pakistan - Indie).

Przemysł przetwórczy reprezentowany jest w Turkmenistanie m.in. przez przemysł chemiczny (w tym produkcja nawozów sztucznych, kwasu siarkowego i in.), rafineryjny, metalowy (w tym urządzenia dla przemysłu naftowego), materiałów budowlanych (w tym cement), włókienniczy (bawełna, dywany), spożywczy i in.

Budownictwo, w tym dla sektora publicznego, realizowane jest w znacznej mierze przez firmy zagraniczne.

Turkmenistan to kraj o wysokim stopniu centralizacji decyzji gospodarczych. Działania władz obejmują m.in. silne subsydiowanie sektora komunalnego; kontrolę rynku walutowego (w 2014 r. Bank Centralny Turkmenistanu zdevaluował manat o 19%; występuje presja na walutę krajową, co prowadzi m.in. do dużej rozpiętości kursu oficjalnego (3,5 TMM/USD) i czarnorynkowego; dokonywanie państwowego importu podstawowych towarów konsumpcyjnych/żywności w celu stabilizacji cen.

Turkmenistan publikuje ograniczone dane statystyczne, co utrudnia analizy gospodarcze. Według ocen, w ostatnich latach PKB Turkmenistanu wzrastał w tempie powyżej +6% (w latach 2018/2019 +6,2/+6,3%).

Rozwój gospodarczy Turkmenistanu jest obecnie uzależniony od koniunktury na nośniki energii (węglowodory, głównie gaz ziemny, odpowiadają za ok. ¼ PKB tego państwa) oraz od koniunktury gospodarczej Chin, do których kierowana jest zdecydowana większość eksportu gazu ziemnego.

Szereg czynników (takich jak ograniczony poziom inwestycji publicznych i prywatnych, a także napływu BIZ (kierowane głównie do sektora energetycznego), ograniczona podaż kredytowa, reglamentacja dostępu do walut) będzie wpływać na utrzymywanie się presji inflacyjnej. Ponadto wymienione czynniki mogą ograniczać popyt na import towarów inwestycyjnych i konsumpcyjnych (polityka gospodarcza władz ukierunkowana jest na wspieranie/subsydiowanie produkcji krajowej i eksportu oraz substytucji importu).

Dodatkowym czynnikiem wpływającym negatywnie na gospodarkę stała się światowa pandemia COVID-19.

Prognozy gospodarcze dla Turkmenistanu wskazują na możliwość utrzymania dodatniego tempa wzrostu PKB w 2020 r.: +1,8% (MFW), +3,2% (ADB) oraz przyspieszenie tempa wzrostu PKB w 2021 r. do: +6% (MFW), +5,8% (ADB). Inflacja w latach 2020-2021 prognozowana jest na poziomie 8% w skali rocznej.

Handel zagraniczny Turkmenistanu:

- według ocen ośrodków zagranicznych, **eksport Turkmenistanu** w 2017 r. wynosił ok. 7,5 mld USD (w 2016 r. ok. 7 mld USD). Największymi odbiorcami towarów z Turkmenistanu były Chiny (ok. 84%) i Turcja (5,1%). Przedmiotem eksportu był przede wszystkim gaz ziemny i ropa naftowa, a także włókno bawełniane i tekstylia;
- według ocen ośrodków zagranicznych, **import Turkmenistanu** w 2017 r. wynosił 4,8 mld USD (w 2016 r. 5,0 mld USD). Największymi dostawcami na rynek turkmeński były: Turcja (24,2%), Algieria (14,4%), Niemcy (9,8%), Chiny (8,9%), Rosja (8%), USA (6,6%). Przedmiotem importu były głównie maszyny i urządzenia, wyroby przemysłu chemicznego oraz artykuły spożywcze.

Z kolei według danych Państwowego Komitetu Statystycznego Turkmenistanu, obroty towarowe handlu zagranicznego Turkmenistanu w 2018 r. wyniosły ok. 17 mld USD, w tym eksport Turkmenistanu ok. 11,7 mld USD, a import ok. 5,3 mld USD (dodatnie saldo w wysokości o. 6,3 mld USD). Głównymi importerami towarów z Turkmenistanu były Chiny, Włochy, Afganistan, Turcja, Zjednoczone Emiraty Arabskie.

Według World's Top Exports (WTEx) w strukturze eksportu Turkmenistanu za 2018 rok dominowały następujące towary (99,1% ogólnej wartości):

- Surowce energetyczne, w tym ropa naftowa i gaz ziemny: 8,6 mld USD (92,7% łącznego eksportu)
- Bawełna: 306,7 mln USD (3,3%)
- Sól, siarka, kamień, cement: 75,6 mln USD (0,8%)
- Tworzywa sztuczne, artykuły z tworzyw sztucznych: 61,3 mln USD (0,7%)
- Nawozy: 57,9 mln USD (0,6%)
- Statki, łodzie: 33,8 mln USD (0,4%)
- Produkcja tekstylna, odzież używana: 21,5 miliona USD (0,2%)
- Pojazdy: 18,1 mln USD (0,2%)
- Gumy, żywice i inne: 12,9 mln USD (0,1%)
- Surowe skóry, skórki, skóra: 10 milionów dolarów (0,1%)

Głównymi importerami towarów z Turkmenistanu wg tego źródła były: Chiny (ok. 90%), Turcja, Gruzja, Rosja, Niemcy, Włochy, Azerbejdżan, Korea Południowa.

Największe dostawy do Turkmenistanu w 2018 r. zrealizowały: Turcja, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Chiny, Niemcy i Federacja Rosyjska.

Jako główne pozycje w imporcie Turkmenistanu (według WTEEx i Observatory of Economic Complexity (OEC) występowały: maszyny i urządzenia (m.in. dźwigi oraz urządzenia do zbierania roślin uprawnych), konstrukcje stalowe i metalowe, farmaceutyki, urządzenia medyczne).

Oceny wskazują, że w 2019 r. eksport Turkmenistanu kształtował się na poziomie ok. 10 mld USD, a import ok. 3 mld USD.

Aktywne kontakty gospodarcze podejmowane są przez Turkmenistan m.in. z Chinami (np. współpraca w dziedzinie produkcji komputerów) i Niemcami (np. w dziedzinie energetyki, rolnictwie, transporcie, ochronie środowiska, finansach, szkoleniu kadr gospodarczych i in.).

Podczas I Kaspijskiego Forum Gospodarczego, które odbyło się w sierpniu 2019 r. w strefie turystycznej Awaza, prezydent Turkmenistanu zaproponował utworzenie międzynarodowego centrum innowacji i technologii dla regionu Morza Kaspijskiego, w tym klastra gospodarki cyfrowej. W ramach tego wydarzenia odbyły się spotkania gospodarcze m.in. z Rosją, Bułgarią, biznesem z Francji.

W 2019 r. zatwierdzony został Program rozwoju społeczno – gospodarczego na lata 2019 – 2025, Program rozwoju współpracy gospodarczej Turkmenistanu z zagranicą na lata 2020 – 2025, a także zapoczątkowano realizację Koncepcji przejścia do gospodarki cyfrowej w latach 2019 – 2025.

Priorytetowe kierunki rozwoju i polityki gospodarczej Turkmenistanu obejmują m.in.:

- **Energetykę**, w tym wdrażanie nowoczesnych technologii (m.in. produkcja gazu skroplonego, paliwa syntetycznego-GTL - w czerwcu 2019 r. niedaleko Aszchabadu, we współpracy m.in. z biznesem japońskim i tureckim, uruchomiono zakład produkujący syntetyczną benzynę z gazu i in.) oraz dywersyfikację kierunków dostaw, głównie gazu ziemnego;
- **Transport**, w tym rozwój korytarzy północ-południe i wschód-zachód (m.in. korytarza transportowego M.Czarne – M.Kaspijskie);
- **Rolnictwo i przetwórstwo spożywcze, przemysł chemiczny, przemysł stoczniowy;**
- **Gospodarkę wodną** – zapewnienie dostępu do wody (duży problem dla Azji Centralnej).

4. Wymiana handlowa z Polską

Wymiana handlowa Polski i Turkmenistanu w latach 2013-2018

	2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019	
	mln USD	% r/r	mln USD	% r/r	mln USD	% r/r	mln USD	% r/r	mln USD	% r/r	mln USD	% r/r	mln USD	% r/r
Eksport	44,3	+20,4%	60,4	+36,3%	48,4	-20,0%	54,5	+12,7%	37,9	-30,5%	21,4	-43,7%	25,1	+17,4%
Import	5,6	+64,5%	7,5	+34,2%	3,5	-53,6%	4,3	+24,8%	1,8	-58,5%	2,1	+18,6%	1,1	-49,3%
Obroty	49,9	+24,1%	67,9	+36,1%	51,8	-23,7%	58,8	+13,5%	39,7	-32,5%	23,5	-40,8%	26,2	+11,3%
Saldo	36,8		40,8		37,0		10,9		31,3		32,8		24,0	

Źródło: GUS

Obroty towarowe między Polską i Turkmenistanem wyniosły w 2018 r. 23,5 mln USD (spadek – 40,8% w skali r/r), w tym eksport wyniósł 21,4 mln USD (spadek -43,7% r/r), a import 2,1 mln USD (wzrost +18,6% r/r).

Wymiana handlowa między Polską i Turkmenistanem wyniosła 26,2 mln USD (wzrost o +11,3%), w tym Polski eksport wyniósł 25,1 mln USD (wzrost o +17,4%), a polski import 1,1 mln USD (spadek o -49,3%).

Największy udział w polskim eksporcie do Turkmenistanu w 2019 r. posiadały:

- maszyny i urządzenia: wzrost polskiego eksportu o +16,7% (33,4% eksportu). W grupie tej zwiększyły się dostawy m.in. pomp i części do pomp, części do kotłów, pogłębiarek pływających, przyczep/naczep, silników, zasuw metalowych, sterylizatorów medycznych. Jednocześnie zmniejszył się polski eksport urządzeń do napełniania, zamykania, etykietowania butelek, aparatury rentgenowskiej, urządzeń załadowczo/rozładowczych, turbin gazowych;
- wyroby przemysłu chemicznego: spadek polskiego eksportu o -8,5% (19,8% eksportu). W grupie tej zmniejszyły się dostawy m.in. preparatów do pielęgnacji skóry i środków owadobójczych. Jednocześnie zwiększył się polski eksport leków, osłonek spożywczych, środków usuwających kamień, past/proszków do zębów, dezodorantów;
- wyroby ceramiczne: ponad 15 – krotny wzrost polskiego eksportu (14,8% eksportu). W grupie tej zwiększyły się dostawy m.in. marmuru, wełny żużlowej i kamieni młyńskich;
- artykuły rolno-spożywcze: spadek polskiego eksportu o -45,6 (12,6%). W grupie tej zmniejszyły się dostawy m.in. tłuszczu wieprzowego, słoju, łoju, wód mineralnych, mięsa wołowego, ekstraktów kawy. Jednocześnie zwiększył się polski eksport niektórych wyrobów czekoladowych, syropów cukrowych, serów.

Wśród innych pozycji polskiego eksportu w 2019 r. zwiększyły się dostawy szklarni oraz wkrętów i śrub z metalu; natomiast zmniejszył się polski eksport mebli medycznych oraz niektórych złożonych związków chemicznych (organicznych).

Wysokie tempo wzrostu polskiego eksportu do Turkmenistanu w 2019 r. dotyczyło m.in. pomp i części do pomp, części do kotłów, pogłębiarek pływających, szklarni, past/proszków do zębów, dezodorantów, marmuru.

Największy udział w polskim imporcie z Turkmenistanu w 2019 r. posiadały wyroby przemysłu lekkiego (97,3% importu)), których dostawy spadły o -22,8%, głównie w wyniku zmniejszenia dostaw przędzy bawełnianej (57% importu); jednocześnie wzrosły dostawy z Turkmenistanu do Polski bielizny pościelowej i tkanin bawełnianych. Ponadto zmniejszył import wosków.

Obroty handlowe Polski z Turkmenistanem w okresie 5 miesięcy 2020 wyniosły 14,5 mln USD (wzrost o +140,9%), w tym polski eksport 13,6 mln USD (wzrost o +141,9%), polski import 0,9 mln USD (wzrost o +127,8%).

Polski eksport do Turkmenistanu w maju 2020 w porównaniu z majem 2019 zwiększył się o +15,5%, natomiast w relacji do kwietnia 2020 zmniejszył się o -26,6%.

Największe grupy towarowe w polskim eksporcie do Turkmenistanu (5 miesiące 2020): wyroby przemysłu chemicznego: 30,4% (wzrost o +117,3%), wyroby ceramiczne: 24,7% (wzrost ponad 60 – krotny), artykuły rolno-spożywcze: 21,1% (wzrost o +143,9%), maszyny i urządzenia: 13,9% (wzrost o +54,2%). Wśród wszystkich towarów zwiększyły się polskie dostawy marmuru (główna pozycja

w eksporcie), alkoholi polieterowych, tłuszczu wieprzowego, słoju, roztworów produktów w rozpuszczalnikach organicznych, urządzeń do napełniania/zamykania/etykietowania butelek, puszek in. pojemników, mięsa drobiu . Zmniejszyły się polskie dostawy osłonek spożywczych, leków.

W **polskim imporcie** występowały głównie (98,9%) wyroby przemysłu lekkiego (głównie nici i tkaniny bawełniane), których dostawy wzrosły o +125,2%.

5. Współpraca inwestycyjno – kapitałowa

Nie są realizowane projekty inwestycyjne polskich firm w Turkmenistanie oraz turkmeńskich firm w Polsce (praktycznie brak BIZ).

6. Dostęp do rynku

A) Ramy prawno – traktatowe współpracy gospodarczej

Turkmenistan nie posiada ratyfikowanej Umowy o partnerstwie i współpracy z Unią Europejską (PCA), a relacje regulowane są przez tymczasową umowę handlową z 2010 roku. Turkmenistan nie jest członkiem Światowej Organizacji Handlu (WTO) – **w dn. 22.07.2020 r. kraj ten uzyskał status obserwatora w WTO.**

W relacjach dwustronnych obowiązuje umowa międzyrządowa o współpracy gospodarczej podpisana w Aszchabadzie 17 marca 2015 r.-weszła w życie 9 lipca 2015 r. (powołała Międzyrządową Polsko – Turkmeńską Komisję ds. Współpracy Gospodarczej).

B) Warunki dostępu do rynku

W październiku 2007 r. przyjęta została ustawa „O wprowadzeniu zmian i uzupełnień do niektórych aktów prawnych Turkmenistanu” przewidująca rozszerzenie praw i ulg przysługujących cudzoziemcom i podmiotom zagranicznym inwestującym w Turkmenistanie. Zagwarantowana im została swoboda wywozu z Turkmenistanu należącego do nich kapitału i majątku. Podmiotom zagranicznym zezwolono na użytkowanie ziemi, korzystanie ze zwolnień podatkowych; mogą im być udzielane koncesje na wykorzystywanie bogactw naturalnych. Wdrożono w życie „Prawo o inwestycjach zagranicznych”, w którym władze Turkmenistanu deklarują politykę „otwartych drzwi” dla inwestorów zagranicznych. Oczekiwane są inwestycje nie tylko w postaci środków finansowych, ale przede wszystkim w postaci „know-how”. Szeroka akcja promocyjna dotyczyła inwestowania w regionie Avaza, gdzie powstało największe w kraju centrum turystyczne.

Przeprowadzono reformy polityki fiskalnej. Nastąpiły określone procesy prywatyzacyjne w transporcie, budownictwie, handlu i komunikacji. Narodowy Program Rozwoju Społeczno-Ekonomicznego na lata 2011-2030 przyjął cele dywersyfikacji gospodarki i poprawy poziomu życia przez wzmocnienie instytucji, reformy rolne, synergii sektora publicznego z prywatnym oraz integrację z gospodarką światową. W styczniu 2013 r. rząd ustanowił komisję ds. przystąpienia do Światowej Organizacji Handlu (WTO).

Sferę handlu w Turkmenistanie reguluje Ustawa Turkmenistanu „O działalności handlowej” z 26.03.2016 r., która określa postawy prawne, ekonomiczne i organizacyjne w danej dziedzinie.

Od 1 września 2019 r. w Turkmenistanie wprowadzone zostały nowe regulacje celne. W szczególności, wprowadzanie towarów i środków transportu przemieszczanych przez granicę celną Turkmenistanu do procedury tranzytu celnego dokonywane jest poprzez zautomatyzowaną odprawę celną

z wykorzystaniem modułu tranzytowego T1/T2 zintegrowanego celnego systemu informacyjnego „ASYCUDAWorld”.

Zgodnie z przepisami celnymi Turkmenistanu, w celu uzyskania pozwolenia na tranzyt celny, przewoźnik (ekspedytor) zobowiązany jest do przedłożenia do organu celnego odprawy dokumentów handlowych, transportowych (przewozowych) i (lub) dokumentów celnych zawierających następujące informacje:

- nazwa i adres wysyłającego (otrzymującego) towary,
- państwo wysyłki (państwo docelowe) towarów,
- nazwa i adres przewoźnika towarów lub ekspedytora w przypadku jeżeli pozwolenie na tranzyt celny otrzymuje ekspedytor,
- środek transportu, którym przewożone są towary przez terytorium celne Turkmenistanu, a w przypadku przewozu transportem samochodowym – również dane kierowcy środka transportu,
- rodzaje lub nazwy, ilość, wartość towarów, waga lub objętość, kody klasyfikacyjne towarów zgodnie ze Zharmonizowanym Systemem Opisu i Kodowania Towarów,
- ogólna liczba miejsc towarowych,
- punkt przeznaczenia towarów,
- planowany przeładunek towarów lub inne operacje towarowa planowane po drodze,
- planowane terminy przewozu towarów,
- trasa w przypadku jeżeli przewóz towarów powinien być dokonany według określonych tras.

W celu przyspieszenia odprawy celnej odpowiednie informacje (w tym dotyczące nazw towarów) rekomenduje się przekazywać również w języku turkmeńskim. Przewoźnicy (ekspedytorzy) przy realizacji odprawy mogą skorzystać z usług agencji celnych (przedstawicieli), których działalność jest zorganizowana na wewnętrznych i przygranicznych punktach celnych Turkmenistanu.

W celu wzmocnienia kontroli celnej towarów przemieszczanych przez granicę celną Turkmenistanu, a także zapewnienia odpowiednich, wymaganych przepisami, dokumentów, które towarzyszą przewożonym towarom, od 1 września 2019 r. w przypadku nie przekazania do organu celnego odprawy Turkmenistanu dokumentów zawierających wszystkie w/w informacje lub przekazania nieprawdziwych informacji, organ celny będzie podejmował decyzję o odmowie wydania pozwolenia na tranzyt celny towarów przez terytorium Turkmenistanu.

Prowadzone jest współdziałanie z instytucjami międzynarodowymi, w tym z Azjatyckim Bankiem Rozwoju, EBOR, Bankiem Światowym i MFW. Banki te zaangażowane są w finansowanie szeregu projektów zmierzających w kierunku rozwoju gospodarek krajów Azji Centralnej, w tym m.in. budowę szlaków komunikacyjnych, rozwój konkurencyjności, wsparcie prywatnej przedsiębiorczości, ułatwienia handlowe.

Wymiana handlowa z Turkmenistanem napotyka na określone ograniczenia taryfowe i pozataryfowe. Zarówno kontrakty eksportowe, jak też importowe podlegają obowiązkowej rejestracji/zatwierdzeniu w Państwowej Giełdzie Towarów i Surowców.

Z kolei projekty inwestycyjne wymagają rejestracji przez Ministerstwo Finansów i Gospodarki.

Turkmenistan nie jest stroną Konwencji o uznawaniu i wykonywaniu zagranicznych orzeczeń arbitrażowych.

Misja MFW w Aszchabadzie w kwietniu 2019 r. podkreśliła potrzebę m.in. liberalizacji gospodarki, w tym rynku walutowego.

Wśród problemów na rynku turkmenistańskim polscy przedsiębiorcy wymieniają m.in. centralizację procesów decyzyjnych; ograniczenia w dostępie do zamówień publicznych/przetargów, a także do walut wymiennalnych; brak zabezpieczeń prawno-traktatowych.

7. Działania na rzecz rozwoju dwustronnej współpracy gospodarczej

Międzyrządowa Polsko – Turkmeńska Komisja ds. Współpracy Gospodarczej została powołana na mocy art. 5 Umowy między Rządem RP a Rządem Turkmenistanu o współpracy gospodarczej podpisanej w Aszchabadzie 17 marca 2015 r. Po stronie polskiej przewodniczy członek kierownictwa Ministerstwa Rozwoju, a stronie turkmeńskiej prace komisji koordynuje Ministerstwo Finansów i Gospodarki Turkmenistanu.

Minister Rozwoju obejmuje częściowym dofinansowaniem niektóre przedsięwzięcia promocyjne o charakterze proeksportowym – bliższe informacje dostępne są na portalach: www.trade.gov.pl, www.funduszeunijne.gov.pl, www.mr.gov.pl.

W 2014 r. Turkmenistan, jako jeden z 11 krajów, był objęty przez ówczesne Ministerstwo Gospodarki (MG) programem promocji o charakterze ogólnym „Aktywizacja eksportu na wybranych rynkach”, w ramach projektu systemowego MG pn: „Promocja polskiej gospodarki na rynkach międzynarodowych” Poddziałanie 6.5.1 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. W ramach programu, realizowanego od 25 listopada 2014 r. do 25 maja 2015 r., odbyły się misje przyjazdowe do Polski potencjalnych kontrahentów, a także konferencja promocyjna w Aszchabadzie, pokazy oraz kampania medialna „Made in Poland”. Programem m.in. objęte były branża polskich specjalności żywnościowych, a także branża meblarska oraz transportowa.

Informacje dotyczące finansowego wsparcia eksportu dostępne są na stronie Ministerstwa Finansów www.mf.gov.pl oraz Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych www.kuke.com.pl.

8. Perspektywiczne sektory i możliwości współpracy

Perspektywy aktywizacji polskiego eksportu i współpracy inwestycyjnej obejmują m.in.:

➤ w eksporcie:

- maszyny budowlano-drogowe,
- urządzenia elektryczne,
- maszyny rolnicze i urządzenia do przetwórstwa spożywczego,
- urządzenia środowiskowe i energetyczne,
- dostawy dla przemysłu stoczniowego,
- materiały budowlane,
- leki i urządzenia medyczne,
- osłonki spożywcze,
- art. rolno-spożywcze (m.in. artykuły mięsne, sód, środki ochrony roślin, cukier).

➤ w sferze inwestycyjnej:

- rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze,
- przetwórstwo bawełny (wysoka jakość przędzy),
- projekty w sektorze energetycznym (m.in. gazowym, naftowym),
- przemysł chemiczny (m.in. produkcja nawozów mineralnych) i petrochemiczny (m.in. GTL-syntetyczne paliwo gazowe),
- przemysł stoczniowy (m.in. program budowy statków, w tym w stoczni „Balkan” w mieście Turkmenbaszy).

Ponadto władze Turkmenistanu zainteresowane są przyciąganiem zagranicznych inwestycji i technologii do wydobycia ropy naftowej i gazu ziemnego, a także zagospodarowaniem złóż surowców mineralnych. W drugiej połowie 2019 r. wystosowane zostało zaproszenie Koncernu Państwowego „TURKMENHIMIYA” do udziału w przetargu na kompleksowe zagospodarowanie złóż mineralnych Zatoki Karabogazgol w Obwodzie Balkan Turkmenistanu (m.in. kompleks produkcji siarczanu sodu, chlorku magnezu, siarczanu magnezu i in. produktów chemicznych).

Z kolei w czerwcu 2020 r. przekazana została informacja o możliwości udziału inwestorów zagranicznych w projektach w branży chemicznej (cztery duże zakłady produkcji chemicznej planowane do realizacji przez koncern państwowy Turkmengaz w oparciu o znowelizowaną ustawę „O zasobach węglowodorów Turkmenistanu”).

9. Placówki dyplomatyczne

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Turkmenistanie z siedzibą w Baku (Azerbejdżan)

Azerbejdżan, AZ-1000, Baku

ul. Kichik Gala 2, Icheri Sheher (Stare Miasto)

tel. +994 (12) 492 01 14

faks +994 (12) 492 02 14

e-mail: baku.amb.sekretariat@msz.gov.pl

Strona internetowa: <https://www.gov.pl/web/azerbejdzan/ambasada>

Ambasada Turkmenistanu w Rzeczypospolitej Polskiej z siedzibą w Berlinie

RFN, 14195 Berlin

Konigin-Luise-Str. 31

tel. +49 (30) 301 02 452

faks: +49 (30) 301 02 453

e-mail: konsulat@botschaft-turkmenistan.de